

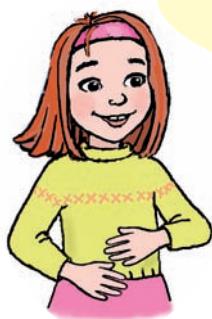

4

Για να γίνεις μικρός λαογράφος, γράψε σε μια λευκή σελίδα έθιμα που γνωρίζεις, λαϊκά παραμύθια, παραδόσεις ή αινίγματα που άκουσες, παιχνίδια που έπαιζαν οι μεγαλύτεροι.

Συγκεντρώστε όλες τις σελίδες και φτιάξτε ένα βιβλίο ή, αν θέλετε, στείλτε ό,τι γράψατε στο «Λαλουσάκι», για να το δημοσιεύσει.

5

Βάγια, στο «Λαλουσάκι» γράφει ότι η νεροσφυρίχτρα **γουργουρίζει**. Και η κοιλιά μας λέμε ότι γουργουρίζει!

Υπάρχουν και άλλες πολλές λέξεις που δηλώνουν έναν **ήχο**.

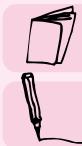

Τέτοιες λέξεις θα βρεις στο **Τετράδιο Εργασιών**, στη σελίδα 10, στις **ασκήσεις 7 και 8**.

6

Τι θα λέγατε να κάνετε μια **λαογραφική έκθεση** στο σχολείο σας; Ζητήστε από τους μεγαλύτερους να σας δανείσουν αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν παλιά. Έπειτα γράψτε τις λεζάντες. Θα μπορούσατε μάλιστα να οργανώσετε μια εκδήλωση για τα εγκαίνια της έκθεσής σας και να καλέσετε γονείς, δασκάλους και άλλους μαθητές. Πώς θα τους καλέσετε; Πώς θα αναγγείλετε το γεγονός; Πώς θα θυμάστε ποιος σας δάνεισε τα πράγματα;

7

Βάγια, έχω μια απορία.
Γιατί άλλοτε λέμε «**μια** έκθεση» και άλλοτε «**η** έκθεση»;
Σε τι διαφέρουν τα άρθρα **ο**, **η**, **το** από τα **ένας**, **μια**, **ένα**;

Τα **ένας**, **μια**, **ένα** είναι άρθρα
που χρησιμοποιούμε για ένα πρόσωπο,
ζώο ή πράγμα το οποίο δεν είναι
συγκεκριμένο.
Γι' αυτό τα λέμε **αόριστα** άρθρα.

Για σκέψου! Θα μπορούσες ποτέ να πεις
«**ένα** σπίτι μου», για να μιλήσεις για **το** σπίτι σου;
Όμως πρόσεχε! Το αόριστο άρθρο **έχει μόνο ενικό αριθμό**.
Όταν θέλεις να μιλήσεις για πολλά αόριστα πρόσωπα,
ζώα ή πράγματα, δε βάζεις κανένα άρθρο.

**Συμπλήρωσε τα κενά με το αόριστο άρθρο και θα μάθεις τι είδε
η Γαλήνη στο λαογραφικό μουσείο.**
Μην ξεχάσεις να βάλεις κεφαλαίο γράμμα όπου χρειάζεται.

Στο λαογραφικό μουσείο ήταν κύριος που έδειχνε
στα παιδιά πώς να φτιάχνουν μουσικά όργανα. κυρία
ύφαινε σε αργαλειό μάλλινο
κιλίμι. Δίπλα της υπήρχαν φωτογραφίες που έδειχναν πώς
να φτιάχνεις τα κρόσσια κουβέρτας.
..... τεχνίτης σκάλιζε τη λαβή
..... ασημένιου ξίφους.

8

Ο Αρμπέν διαβάζει σε μια προθήκη: «**Κάλτσες γυναικείες βαμβακερές – Πυργί Χίου – Τέλη 19ου αιώνα**». Λέει στη Χαρά, που ήταν πίσω του:

«Κοίτα αυτές τις κάλτσες, έχουν σχεδόν όλα τα χρώματα και τα σχήματα. Έχουν, από **πάνω** προς τα **κάτω**, **κόκκινα** τρίγωνα, **μαύρους** μαιάνδρους και **πράσινους** κύκλους **μέσα σε** **πορτοκαλί** ρόμβους. **Άλλού** υπάρχουν **μπλε** αστέρια **πάνω** σε **θαλασσί** και **άσπρα** τετράγωνα, **κίτρινα** φύλλα και από **πίσω** το **μοβ**. **Εδώ** και **εκεί** είναι πλεγμένα **καφέ** λουλούδια **πάνω** στο **ροζ**, και **κάτω κάτω**, στις φτέρνες και στα δάχτυλα, υπάρχουν ρίγες **θαλασσί**, **κόκκινες**, **γκρι**, **πορτοκαλί**, **πράσινες** και **καφέ** »..

Χώρισε **τα χρώματα** του κειμένου σε εκείνα **που κλίνονται** και σε εκείνα που **δεν κλίνονται** και γράψε τα από κάτω.

Κλίνονται τα:

.....

.....

Δεν κλίνονται τα:

.....

.....

Máthe να τα γράφεις σωστά.

Μπορείς τώρα να γράψεις **τα σχήματα** που αναφέρει ο Αρμπέν;

Μάθε να τα γράφεις σωστά.

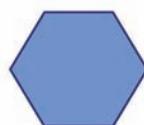

Οι υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου σε βοηθούν να πεις **πού** βρίσκεται κάτι. Μπορείς να τις αντιγράψεις εδώ;

.....
.....
.....

Οι λέξεις αυτές λέγονται **τοπικά επιρρήματα**.

Ξέρεις άλλες τέτοιες λέξεις,
που δείχνουν πού βρίσκεται κάτι;

Σχήματα, χρώματα και λέξεις που δηλώνουν τον τόπο όπου βρίσκεται κάτι θα βρεις στη σελίδα 11 του **Τετραδίου Εργασιών**, στις ασκήσεις **9** και **10**.

9

Διάβασε το παρακάτω ποίημα.

Ήλιος

Βγήκες, ήλιε, κι έλαμψες
κι έλαμψε η πλάση,
ουρανοί και θάλασσες
και βουνά και δάση.

Ήλιος το καθάριο φως
λάμπει στην καρδιά μου
και η λύπη και το ψέμα
φεύγουνε μακριά μου.

Βασίλης Ρώτας

Μπορείς να συμπληρώσεις τον πίνακα με τις λέξεις που λείπουν;

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική	η	γραμμή	λύπη	ζάχαρη
Γενική	της
Αιτιατική	τη(v)	γραμμή
Κλητική	-	λύπη	ζάχαρη

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

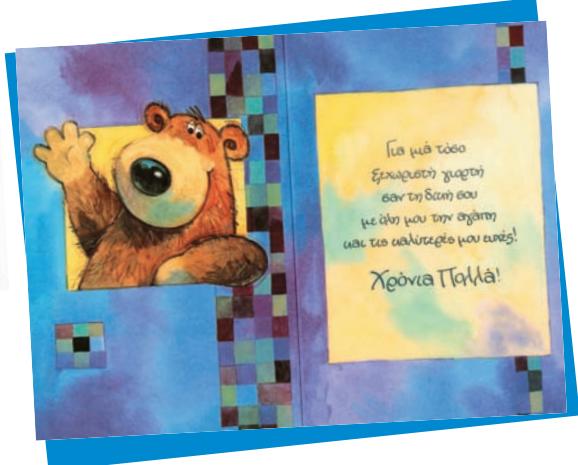
Ονομαστική	οι	γραμμές	ζάχαρες
Γενική	των	γραμμών	λυπών
Αιτιατική	τις	ζάχαρες
Κλητική	-	λύπες

Κάνε τώρα τις ασκήσεις 11 και 12 στις σελίδες 11 και 12 του Τετραδίου Εργασιών.

Άυριο Ανδολόγιο

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

ΓΣ

Θα χαρόψω πολύ να σας έχουμε κοντά μας
στο γάμιο μας το Σάββατο 21 Αυγούστου 1999

και ώρα 7.30 μ.μ. στον Ιερό Ναό

Αγίων Αναργύρων

στην Αρχαία Κόρινθο.

Πιάννης - Σαντίνα

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- ✓ Να διαβάζεις και να καταλαβαίνεις προσκλήσεις και ευχετήριες κάρτες.
- ✓ Να γράφεις και εσύ προσκλήσεις και ευχετήριες κάρτες.
- ✓ Να ξεχωρίζεις τις λέξεις ή τις φράσεις που μας δείχνουν πού και πότε γίνεται κάτι.
- ✓ Ποια ρήματα τελειώνουν σε -αίνω και ποια σε -ένω.
- ✓ Τι είναι τα αριθμητικά.
- ✓ Να γράφεις και να λές σωστά την ημερομηνία και την ώρα.
- ✓ Τις λέξεις που δηλώνουν συγγενικά πρόσωπα.

Παρατήρησε τις εικόνες, διάβασε τι γράφουν και πες.

- ☀️ Μπορείς να φανταστείς τι είναι;
- ☀️ Πώς το κατάλαβες;

- ☀️ Μοιάζουν κάποιες από αυτές τις κάρτες μεταξύ τους; Ένωσέ τες.
- ☀️ Ποιες λέξεις σε βοήθησαν να το καταλάβεις;

- ☀️ Έχεις λάβει ποτέ τέτοιες κάρτες;
- ☀️ Έχεις στείλει ποτέ τέτοιες κάρτες;

- ☀️ Ορισμένες από αυτές τις κάρτες είναι παλιές. Τις έστελναν οι παππούδες μας και οι προπαππούδες μας. Μπορείς να βρεις ποιες;
- ☀️ Πώς το κατάλαβες;

1

Τα γενέθλια της Χαράς

Το τηλέφωνο χτύπησε πέντε φορές. Η μαμά της Μαρίας σήκωσε το ακουστικό.

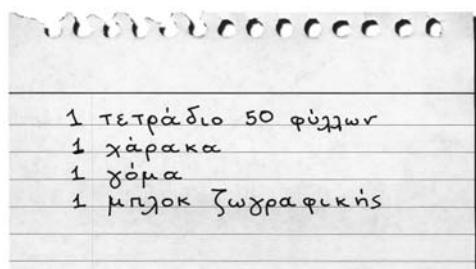
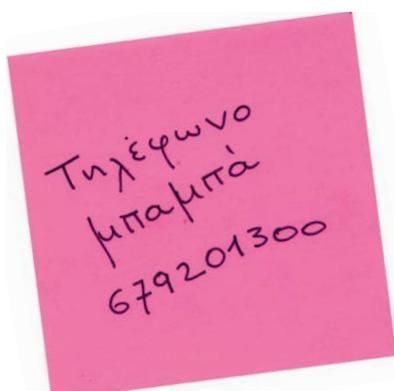
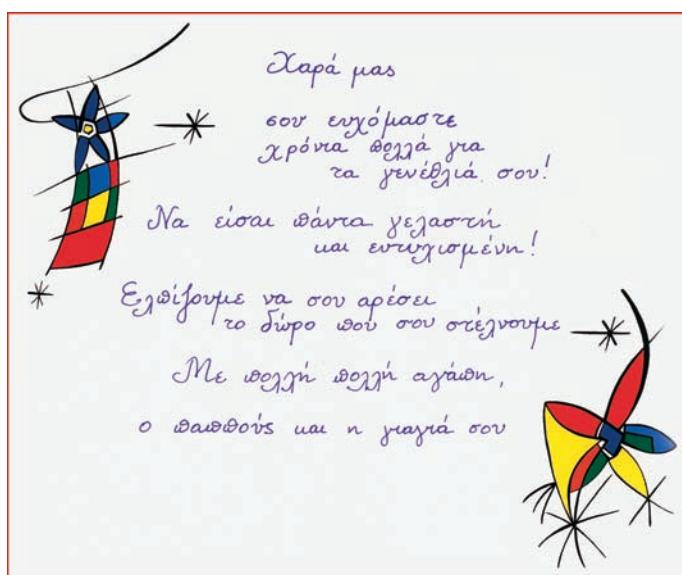
«Λέγετε!» είπε με δυνατή φωνή.

«Γεια σας! Είμαι η Χαρά... Θέλω να καλέσω τη Μαρία στα γενέθλιά μου!» είπε η Χαρά με δισταγμό. «Δεν ήρθε στο σχολείο και δεν...»

Η Χαρά σταμάτησε για λίγο. Πήρε μια βαθιά ανάσα και συνέχισε: «Εεε... θέλω να την καλέσω στα γενέθλιά μου, στο σπίτι μου, στην οδό...

Αγγελάκη 13».

Η Χαρά δε θυμόταν τι έπρεπε να πει, ντράπηκε και έκλεισε βιαστικά το τηλέφωνο. Μόλις το έκλεισε, της ήρθε μια ιδέα! Μέσα στη σάκα της είχαν μείνει μερικές ακόμη προσκλήσεις... Την αναποδογύρισε βιαστικά. Τότε άρχισαν να πέφτουν από αυτή διάφορα χαρτάκια.

Σε καλώ στο πάρτι που θα κάνω για τα γενέθλιά μου το Σάββατο 22 Ιανουαρίου στις 5.00. Θα χαρίσα να έρθεις να παζουμε και να χαρασσουμε μαζί. Το σπίτι μου είναι στην οδό Αγγελάκη 13.

Χαρά Γεωργiou

14. Με προσκαλούν και προσκαλώ

- ☀️ Τι έπεσε από τη σάκα της Χαράς;
- ☀️ Ποιο από αυτά της χρειάζεται, για να θυμηθεί τι πρέπει να πει στη μαμά της Μαρίας; Πώς το κατάλαβες;
- ☀️ Πότε είναι το πάρτι γενεθλίων της Χαράς; Τι ώρα;
- ☀️ Πού καλεί τους φίλους της;
- ☀️ Τι πρέπει να κάνει τώρα η Χαρά, για να καλέσει τη Μαρία στα γενέθλιά της;
- ☀️ Εσύ, αν ήθελες να καλέσεις παιδιά στο σπίτι σου, τι θα έκανες;

2 Στην τάξη της Χαράς όλοι κάνουν συλλογές. Ο Αρμπέν μαζεύει ημερολόγια, ο Λουκάς γραμματόσημα. Και η Γαλήνη;
Διάβασε προσεκτικά και απάντησε στις ερωτήσεις.

**Ελάτε ΟΛΟΙ στη γιορτή βιβλίου
στο Πνευματικό Κέντρο
του Δήμου Θεσσαλονίκης
στις 8 Μαΐου.**

**Η γιορτή θα ξεκινήσει στις 17.00
με βιβλιοπαρουσιάσεις
και άλλες εκδηλώσεις.**

*Θα είναι μεγάλη χαρά για μας
να έρθετε στο γάμο μας που θα γίνει
την Κυριακή 25 Απριλίου και ώρα 19.00
στον ιερό ναό του Αγ. Βασιλείου στην Τοίπολη.
Νίκος Αρχοντόπουλος - Γεωργία Κουνελάκη*

Σας καλούμε στην αποκριάτικη γιορτή
του ζου δημοτικού σχολείου Βόλου
που θα γίνει την Παρασκευή 24 Φεβρουαρίου στις 11.00 π.μ.
στην αίθουσα τελετών του σχολείου μας.

Οι μαθητές του ζου δημοτικού σχολείου Βόλου

**Αντίγραψε την πρόσκληση για την αποκριάτικη γιορτή
στο τετράδιό σου και μάθε να τη γράφεις σωστά.**

- ☀️ Τι είναι αυτά που μαζεύει η Γαλήνη;
- ☀️ Ποιος έγραψε την κάθε πρόσκληση;
- ☀️ Ποιες πληροφορίες υπάρχουν σε όλες τις προσκλήσεις;

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

3

Θέλετε να παίξουμε ένα παιχνίδι στην τάξη;

Όποιο παιδί θέλει μπορεί να κάνει ότι τηλεφωνεί σε κάποιο συμμαθητή του, για να τον καλέσει στα γενέθλιά του.

Μπορείτε να ηχογραφήσετε αυτές τις τηλεφωνικές συνομιλίες και στη συνέχεια να τις ακούσετε προσεκτικά και να πείτε αν ξεχάσατε να δώσετε κάποιες χρήσιμες πληροφορίες.

4

Ξαναδιάβασε προσεκτικά όλες τις προσκλήσεις των σελίδων 58 και 59. Έπειτα γράψε **πότε** και **πού** γίνονται τα γενέθλια, οι εκδηλώσεις, οι γάμοι κτλ.

Θα είναι μητέλη για μας να έρθετε στο γέμιο μας που θα γίνεται την Κυριακή 25 Απριλίου και αργά 19:00 στην αρχική της Αγ. Βασιλείου στην Τρίπολη.
Νίκος Αργοντσιώνης - Εργαζόμενος

Σας καλούμε στην απόκοπη μαρτυρία του Σαι Παναγίωτη από την Βάρη που θα γίνεται στη Θεοφάνεια 24 Φεβρουαρίου στις 11:00 π.μ. στην αίθουσα ταλεάνων του σπαλέον μας.
Οι μαθητές του Σαι δημοτικού σπαλέον Βάρη

Σε αυγούσια στα πάρκα την θερινή για την πατέρα της Μαρίας 22 λεπτούρες με παιδιά και με παρασκευή μαζί. Το απόγειο της ημέρας θα είναι η παρασκευή 13 Αργυρού Εβδομάδας.
Χαροκόπειο

Είδετε ΟΑΚΙ στην πορειά βρήκαν τον θυμητό λίγο πριν τη Δύση του Θεοφάνειας στις 8 Μαΐου. Η γοργή θα ξεκινήσει στις 17:00 με βρήκλωπορούσσες και άλλες εκδηλώσεις.

Τελικά όλες οι προσκλήσεις γράφουν **πότε** και **πού** γίνεται κάτι!

Για να γράψεις και εσύ προσκλήσεις, πήγαινε στη σελίδα 13 του **Τετραδίου Εργασιών** στις **ασκήσεις 1** και **2**.
Μετά δες την **άσκηση 3** στη σελίδα 14.